

Anechitoae CONSTANTIN

Dreptul proprietății intelectuale

Copyright © 2013, **Editura Pro Universitaria**

Toate drepturile asupra prezentei ediții aparțin
Editurii Pro Universitaria

Nicio parte din acest volum nu poate fi copiată fără acordul scris al
Editurii Pro Universitaria

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

ANECHITOAIE, CONSTANTIN

Dreptul proprietății intelectuale / Anechitoae Constantin. –

București : Pro Universitaria, 2013

Bibliogr.

ISBN 978-606-647-638-6

347.77(075.8)

Abrevieri

- 26 aprilie - Ziua Mondială pentru Protecția Proprietății Intelectuale. Stabilirea acestei zile a fost propusă în comun de către China și Algeria, și a fost aprobată în cadrul celei de-a 35-a conferințe a Organizației Mondiale a Proprietății Intelectuale.
- ABA - Asociația Librarilor din America (American Booksellers Association).
- ACDAM - Agenția cubaneză pentru dreptul de autor în muzică (Agencia Cubana de Derecho de Autor Musical).
- ACUM - Societatea autorilor, compozitorilor și editorilor de muzică, din Israel (Societe des auteurs, compositeurs et editeurs de musique en Israel).
- A.E.L.S. - Satele: Republica Austria; Republica Finlanda; Republica Islanda; Principatul Liechtenstein; Regatul Norvegiei; Regatul Suediei; Confederația Elveției și România.
- AIDAA - Asociația Internațională pentru Drepturile Autorilor din Audiovizual.
- ALAI - Asociația Internațională pentru Artă și Literatură
- ANCPIR - Asociația Națională a Consilierilor în Proprietate Intelectuală din România.
- APRA - Asociația pentru dreptul de interpretare [(Australia-Asia) (Australasian Performing Right Association)].
- ARIPO - Organizația Africană Regională de Proprietate Industrială (African Regional Industrial Property Organization).
- ASCAP - Societatea Americană a Compozitorilor, Autorilor și Editorilor (American Society of Composers, Authors and Publishers).
- ASDPI - Asociația Științifică de Dreptul Proprietății Intelectuale din România.
- B.I.R.P.I. - Birourile Internaționale Reunite pentru Protecția Proprietății Intelectuale (predecesoarea OMPI).
- BOPI - Buletinul Oficial de Proprietate Industrială.
- B.S.A. - Asociația producătorilor de software pentru afaceri care promovează respectarea drepturilor de proprietate intelectuală (Business Software Alliance).
- CISAC - Confederația Internațională a Societăților de Autori și Compozitori.
- CBE - Convenția Brevetului European (eng. EPC).
- CBI - Cerere de Brevet de Invenție.

CD	- Disc compact (compact disc).
ccTLD	- Nume de domeniu pentru codurile de țară - la nivel înalt (country code top-level domain names).
CE	- Comisia Europeană (eng. EC).
CIB	- Clasificarea Internațională a Brevetelor.
CIPR	- Coaliția pentru Drepturi de Proprietate Intelectuală (Coalition for Intellectual Property Rights).
CISAC	- Confederația Internațională a Societăților Autorilor și Compozitorilor (International Confederation of Societies of Authors and Composers).
COTT	- Organizația pentru Dreptul de Autor - Trinidad și Tabago (Ltd.) (Copyright Organisation of Trinidad and Tobago Ltd.).
COMPASS	- Societatea Compozitorilor și Autorilor, Singapore Ltd (Composers & Authors Society of Singapore Ltd).
COPYRIGHT	- Dreptul de autor.
COPYRO	- Societate de Gestiune Colectivă a Drepturilor de Autor, desemnată drept colector unic al remunerații compensatorii cuvenite titularilor de drepturi pentru copia privată – opere reproduse de pe hârtie în România.
CNCPI	- Camera Națională a Consilierilor în Proprietate Industrială.
CREDIDAM	- Societate de gestiune colectivă pentru colectarea remunerațiilor cuvenite artiștilor interpreți sau executați pentru radiodifuzarea fonogramelor publicate în scop comercial sau a reproducerilor acestora.
C.S.C.E.	- Conferința pentru securitate și cooperare în Europa.
CSIR	- Consiliul pentru Cercetarea Științifică și Industrială (India) (Council for Scientific and Industrial Research - India).
CT	- Cunoștințe tradiționale. Vezi: TK.
DACIN-SARA	- Societate de gestiune colectivă pentru colectarea remunerațiilor cuvenite titularilor de drept de autor pentru radiodifuzarea operelor cinematografice – audiovizuale.
DMI	- Desene și Modele Industriale.
DSL	- Abonat linii digitale (digital line subscriber).
DVD	- Disc versatil digital (digital versatile disc).
EPC	- Convenția Europeană a Brevetelor (European Patent Convention).
EPO	- Oficiul European de Brevete (European Patent Office).
FAO	- Organizația pentru Alimente și Cultură.
G.A.T.T.	- Acordul pentru Tarife Vamale și Comerț 1994.
G.A.T.T.1947	- Acordul pentru Tarife Vamale și Comerț din 30 octombrie 1947.
G.A.T.S.	- Acordul General pentru Comerț și Servicii.

- GESAC - Grupul European al Societăților de Autori și Compozitori.
- GEMĂ - Societatea pentru Reprezentări Muzicale și Drepturi de Reproducere Mecanică (Gesellschaft für Musikalische Aufführungs- und Mechanische Vervielfältigungsrechte).
- gTLp - Nume generice de domeniu, de nivel înalt (generic top-level domain names).
- IACC - Coaliția Internațională Anticontrafacere (International Anti-Counterfeiting Coalition).
- ICANN - Compania Internet pentru Numele și Numerele Acordate (Internet Corporation for Assigned Names and Numbers).
- I.C.I.R.E.P.A.T- Comitetul Uniunii de la Paris pentru cooperare internațională în probleme privind documentarea din brevete.
- IFPI - Federația Internațională a Industriei Fonografice (International Federation of the Phonographic Industry).
- IIPA - Alianța Internațională a Proprietății Intelectuale (International Intellectual Property Alliance).
- ILM - Piața Literară Internațională (International Literary Marketplace).
- IN.PAD.O.C.- Centrul Internațional de documentare în domeniul brevetelor.
- IP - Proprietate intelectuală (intellectual property).
- IPEA - Autoritatea însărcinată cu examinarea preliminară – în cadrul PCT.
- IPMD - Departamentul de administrare a proprietății intelectuale (intellectual property anagement division).
- IPO - Oficiul de Proprietate Intelectuală (intellectual property office).
- IPR - Drepturi de proprietate intelectuală (intellectual property rights).
- IPRP - Raport preliminar asupra brevetabilității – în cadrul PCT.
- IPRS - Societatea pentru drepturile de interpretare – India (Indian Performing Rights Society).
- ISA - Autoritatea însărcinată cu documentarea internațională – în cadrul PCT.
- ISR - Raport de documentare internațională – în cadrul PCT.
- IT - Tehnologie de informare (information technology).
- ITU - Uniunea Internațională a Telecomunicațiilor.
- JASRAC - Societatea Japoneză pentru Drepturile Autorilor, Compozitorilor și Editorilor (Japanese Society for Rights of Authors, Composers and Publishers).
- JOCE - Jurnalul Oficial al Comunității Europene.
- JPO - Oficiul de brevete din Japonia (Japanese Patent Office).
- KIPO - Oficiul de Proprietate Intelectuală din Coreea (Korean Intellectual Property Office).

MPA	- Asociația Producătorilor de Film (Motion Picture Association)
OAPI	- Organizația Africană de Proprietate Intelectuală (Organisation Africaine de la propriete intellectuelle/African Intellectual Property Organization).
OEB	- Oficiul European de Brevete – München (engl. EPO).
OHIM	- Oficiul pentru Armonizarea Pieței Interne, pentru statele membre Comunității Europene.
OIM	- Organizația Internațională a Muncii.
O.M.C.	- Organizația Mondială de Comerț.
OMPI	- Organizația Mondială a Proprietății Intelectuale – Geneva (World Intellectual Property Organization) (engl. WIPO)
OSIM	- Oficiul de Stat pentru Invenții și Mărci.
ONU	- Organizația Națiunilor Unite.
O.R.D.A.	- Oficiul Român pentru Dreptul de Autor.
OMS	- Organizația Mondială a Sănătății.
PC	- Calculator personal/PC (personal computer).
PCT	- Tratatul de Cooperare în Domeniul Brevetelor (Patent Cooperation Treaty).
PERGAM	- Societatea autorilor și editorilor români de opere științifice
PLT	- Tratatul Legii Brevetelor (Patent Law Treaty).
PPP	- Politici pro-active de brevetare (pro-active patent policies).
REACT	- Rețeaua Europeană de Anti-Contrafacere (Reseau Europeen Anti-Contrefagon).
RIAA	- Asociația Industriei înregistrărilor din America (Recording Industry Association of Americ).
RIDA	- Revista internațională de drept de autor (Revue Internationale du Droit D' Auteur).
R.R.D.	- Revista Română de Drept.
R.R.D.P.I.	- Revista Română de Dreptul Proprietății Intelectuale.
SACEM	- Societatea autorilor, compozitorilor și editorilor de muzică (Societe des auteurs, compositeurs et editeurs de musique).
SAMRO	- Organizația Africană pentru drepturile de autor din muzică (South African Music Rights Organisation).
SESAC	- Societatea Europeană a Autorilor și Compozitorilor (The Society of European Stage Authors and Composers).
SILA	- Asociația Industriilor de Informare și Software (Software & Information Industry Association).
SIVII	- Inițiativa de securizare a muzicii digitale (Secure Digital Music Initiative).
TK	- Tradițional knowledge (Cunoștințe tradiționale). Vezi: CT
TKDL	- Biblioteca digitală a cunoștințelor tradiționale (tradițional knowledge digital library).

TKRC	- Clasificarea Cercetării Cunoștințelor Tradiționale (Traditional Knowledge Research Classification).
TLOs	- Oficii de licențiere a tehnologiei (technology licensing offices).
TLT	- Tratatul privind Dreptul Mărcilor.
TM	- Marcă comercială (trademark).
TPRM	- Mecanismul de examinare a politicilor comerciale.
TRIPS (TRIP's)	- Acordul privind aspectele comerciale al drepturilor de proprietate intelectuală (legate de comerț) – (Agreement on <i>Trade-Related Aspects of Intellectual Property, Rights including Trade in counterfeit goods</i>). Acest Acord formează ANEXA 1 C la Acordul privind constituirea Organizației Mondiale de Comerț, încheiat la Marachech la 15 aprilie 1994.
TRT	- Tratatul privind Înregistrarea Mărcilor.
UCC	- Convenția Universală a dreptului de Autor (Universal Copyright Convention).
UCMR-ADA	- Uniunea Compozitorilor și Muzicologilor din România – Asociația pentru Drept de Autor.
UE	- Uniunea Europeană.
UNESCO	- Organizația Națiunilor Unite pentru Educație și Cultură.
UPFR	- Uniunea Producătorilor de Fonograme din România (Societate de gestiune colectivă pentru colectarea remunerațiilor cuvenite producătorilor de fonograme pentru radiodifuzarea fonogramelor publicate în scop comercial sau a reproducerilor acestora)
UPOV	- Convenția Internațională privind protecția noilor soiuri de plante (International Convention for the Protection of New Varieties of Plants).
USPTO	- Oficiul de Brevete și Mărci înregistrate, SUA (United States Patent and Trademark Office).
UPU	- Uniunea Poștală Universală.
USIA	- Agenția de Informații a Statelor Unite - oferă subvenții pentru traducerea unor cărți prin USIS (United States Information Agency).
USIS	- Serviciul de Informații al Statelor Unite (United States Information Service).
USPTO	- Oficiul de Brevete și Mărci al SUA.
VCR	- Aparat de înregistrat casete video (video cassette recorder)
VISARTA	- Societate de Gestiune Colectivă a Dreptului de Autor în Domeniul Artelor Vizuale.
WCT (1996)	-Tratatul Dreptului de Autor – OMPI (WIPO Copyright Treaty).

- WCO - Organizația Mondială a Vămilelor (World Customs Organization).
- WIPO - Organizația Mondială de Proprietate Intelectuală (World Intellectual Property Organization).
- WPPT (1996) - Tratatul OMPI privind Interpretările și Fonogramele (1996) (WIPO Performances and Phonograms Treaty).
- WTO - Organizația Mondială a Comerțului (World Trade Organization).
- ZIMRA - Asociația pentru drepturile de autor din muzică – Zimbabwe (Zimbabwe Music Rights Association).

TITLUL I

CONSIDERAȚII GENERALE ASUPRA DREPTULUI PROPRIETĂȚII INTELLECTUALE

Capitolul I

CONCEPTUL DE PROPRIETATE INTELLECTUALĂ (PI)

§1. Noțiuni introductive

Dreptul proprietății intelectuale a primit o consacrare definitivă și oficială o dată cu încheierea Convenției care a condus la înființarea *Organizației Mondiale a Proprietății Intelectuale* (OMPI)¹, semnată la data de 14 iulie 1967 la Stockholm².

Profesorul Ioan Macovei, în lucrarea „Tratat de drept al proprietății intelectuale”, chiar de la început, în „*Cuvânt înainte*” susține că în cadrul strategiei dezvoltării economice, sociale și culturale, proprietate intelectuală reprezintă o componentă fundamentală...care asigură protejarea creațiilor inteligenței umane și garantează valorificarea în condițiile pieței libere³.

În plan internațional, România este membru fondator al Organizației Mondiale a Proprietății Intelectuale⁴ și al Organizației Mondiale a Comerțului.

¹ OIMPI, Organizația Mondială a Proprietății Intelectuale [conform denumirii originale din engleză, *The World Intellectual Property Organization* (WIPO)] este una din agențiile specializate ale Națiunilor Unite. WIPO a fost creată în 1967 cu scopul declarat de a încuraja activitatea creatoare și promovarea proprietății intelectuale oriunde în lume. WIPO are la 1 ianuarie 2010, 184 de state membre (<http://www.wipo.int/members/en/>), administrează 24 de tratate internaționale, (<http://www.wipo.int/treaties/en/>) având sediul mondial în Geneva, Elveția. Actualul Director-general al WIPO este Francis Gurry.

² Potrivit OMPI Proprietatea Intelectuală cuprinde patru mari domenii: a) Drepturi de autor pentru operele literare și artistice; b) Drepturile conexe dreptului de autor - Sunt protejate ca drepturi conexe interpretările sau execuțiile artiștilor interpreți sau executanți, înregistrările sonore sau fonogramele producătorilor de astfel de înregistrări sau fonograme, emisiunile organismelor de radio și televiziune; c) Dreptul de proprietate industrială și d) Alte drepturi de proprietate intelectuală neincluse în primele categorii.

³ Ioan Macovei, *Tratat de drept al proprietății intelectuale*. Ed. C.H. Beck, București, 2010, p. XXIII.

⁴ Convenția pentru instituirea Organizației Mondiale a Proprietății Intelectuale încheiată la Stockholm la 14 iulie 1967 a fost Ratificată de R.S.R. prin Decretul Consiliului de Stat nr. 1.175 din 28/12/1968, publicat în Buletinul Oficial nr. 1 din 06/01/1969, dată cu care a intrat în vigoare.

Proprietatea intelectuală, la modul general, cuprinde toate drepturile legale, izvorâte din activitățile intelectuale din domeniile literar sau artistic, științific și industrial⁵. Într-o accepțiune mai tehnică, proprietatea intelectuală este definită asemenea unui domeniu (o submulțime în sens matematic a noțiunii juridice de proprietate), sub aspect patrimonial, care se referă la proprietatea unei opere rezultate în urma unui proces de creație intelectuală, de orice fel: literatură, științifică, didactică, metodică, artă plastică, etc.⁶

Proprietatea intelectuală⁷ este indisolubil legată de noțiunea juridică de drept, deoarece ea comportă atributele atât de ordin moral, cât și de ordin patrimonial.

Există deci un sistem de interferențe al aspectelor morale, nescrise, cu cele legislative care au un caracter de suveranitate (propriu oricărei legi în vigoare la un moment dat) fiind cuprinse într-un sistem de acte cu caracter legislativ și constituind dreptul proprietății intelectuale.

Profesorul Constantin Țurcanu, apreciază că proprietatea intelectuală este o proprietate imaterială, izvorâtă din inteligența și creativitatea omului, de aceea ea necesită o protecție adecvată, specifică și specializată acestui tip de proprietate⁸. Protecția proprietății intelectuale este asigurată pentru invenții pentru toate domeniile activității umane: economic; industrial, agricultură, transporturi, construcții, turism, servicii, comerț; administrație; științific; literar, artistic, presă și audio-vizual⁹.

Profesorul Viorel Roș, afirmă că disciplina „Dreptul proprietății intelectuale” are ca obiect de studiu protecția creației intelectuale, a autorilor de opere ale spiritului și a rezultatelor acestei activități de creație

⁵ Eugen Vasiliu, *Decalogul proprietății intelectuale*, Revista Română de Dreptul Proprietății Intelectuale, nr. 2 (7), anul III, Apare din inițiativa Asociației Științifice de Dreptul Proprietății Intelectuale, București, 2006, p. 231.

⁶ Petre, Glatcov; Alexandru Cristian Ștenc; Gheorghe Bucșă; Dalila Pițu, *Proprietate industrială, proprietate intelectuală și inventică: Curs pentru uz universitar*, Ed. Fundației Universitare pentru promovarea invențiilor și creativității, București, 1997, p. 5.

⁷ Termenul Proprietate intelectuală apare în Europa în secolul XIX; în 1846 e folosit de A. Nion în lucrarea *Droits civils des auteurs, artistes et inventeurs*: Ședința Senatului din 27 aprilie 2009 Doina Silistru, declarație politică având ca titlu „26 Aprilie - Ziua Mondială a Proprietății Intelectuale”.

⁸ Țurcanu, Constantin, (Președintele „ANCPPIR” între anii 1992-2000 și președintele Camerei „CNCPI” între anii 2000-2004), Articol în Revista consilierilor în proprietate industrială, autori colectivi, Camera Națională a Consilierilor în Proprietate industrială din România, nr.1/2004, pag. 4, intitulat „14 ani de activitate a Consilierilor în Proprietate Industrială din România”, Ed. Matrix Rom, București, (Fondată în 1994 cu Titlul „Revista consilierilor în proprietate intelectuală”).

⁹ Mirela Romițan, *Protecția scrierilor publicistice și a surselor de informare*, în: Revista Română de Dreptul Proprietății Intelectuale, nr. 1 (6), anul III (Apare din inițiativa Asociației Științifice de Dreptul Proprietății Intelectuale), București, 2006, p. 154.